

الدَّرْسُ الأوَّلُ الصَّدَقُ وَالْمَكْرُ

مَكَارٌ ... و سَادِجٌ ...

كان الرَّجُلَانِ فِي مَدِينَةٍ.

ذهب هذانِ الرَّجُلَانِ
إِلَى خَارِجِ الْمَدِينَةِ.
و بَعْدَ مُدَّةٍ كَسَبَا أَمْوَالًا
كثِيرَةً.

قال السَّادِجُ:

نَأْخُذُ قِسْمًا مِنَ الْأَمْوَالِ وَنَدْفِينُ
الْبَاقِيَّ تَحْتَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ.

فَقَبِلَ صَدِيقُهُ.

و بَعْدَ مُدَّةٍ

بَعْدَ أَيَّامٍ ...

جاء صَدِيقُهُ و قال: أنا محتاجٌ إلى
مالٍ ... نَدْهَبُ وَ نَأْخُذُ الْأَمْوَالَ.

ذهب المَكَارُ و أخذَ
الْأَمْوَالَ.

و عندما وصلا إلى تلك الشجرة ما وجدّا الأموال!

فذهبا معاً ...

① عجبٌ ... ها ...
أنت سرقتَ الأموال!!

② كلاً ... ! والله! ... لا ...!

③ نعم ... السارقون هكذا!

فذهبا عند القاضي ...

مَن سرَقَ الأموال؟

والله... إن هذا الرجل سرَقَ الأموال.

هل عندك شاهد؟

نعم! ...! الشجرة ...!

بعد يومٍ ذهب القاضي عند الشجرة ...

تعجب القاضي ...

أَيْتَهَا الشَّجْرَةَ!
مَنْ سَرَقَ الْأَمْوَالَ؟ ...

فَسَمِعَ صَوْتًا:
ذَلِكَ الرَّجُلُ...
سَرَقَ الْأَمْوَالَ!

تَعَجَّبَ الْقَاضِي كَثِيرًا!

وَعَلِمَ أَنَّ شَخْصًا دَاخِلَ الشَّجْرَةِ. فَأَمَرَ بِجَمْعِ الْحَطَبِ
وَأَشْعَلَ النَّارَ حَوْلَ الشَّجْرَةِ.

فَخَافَ ذَلِكَ الشَّخْصُ وَخَرَجَ مِنْهَا.

فظَهَرَ الْمَكْرُ وَاِفْتَضَحَ الْمَكَارُ!

شهر تماشا

شهر تماشا، به راستی تماشایی است. به هر کوچه و محله‌ی آن که پای می‌گذاری، بین درختان، کنار نهر و در دامنه‌ی کوه، آدمک‌ها و تندیس‌های زیبایی را می‌بینی که به تو نگاه می‌کنند. هر جا تندیس هست، یک تابلو هم کنار آن قرار دارد. تابلو که نه، در واقع یک علامت و یک نشانه که گویی می‌خواهد درباره‌ی آن تندیس حرفی بزند.

دانش‌آموزان، گروه گروه به شهر تماشا می‌آیند و ضمن تفریح کردن و سرگرم شدن، درس‌های جالبی فرامی‌گیرند.

گفتنی است این شهر در هر گوشه‌ی خود و با هر تندیس و تابلو و منظره، درسی جداگانه درباره‌ی فعل‌های عربی به بازدیدکنندگان ارائه می‌دهد.

گروهی از دانش‌آموزان به تماشای این شهر رفته‌اند و همراه با «راهنما» از قسمت‌های گوناگون آن که هر یک دارای نام جداگانه و موضوع خاصی است، بازدید می‌کنند. ما همراه با آنان از قسمت‌های مختلف شهر بازدید می‌کنیم، مباحث گذشته را به یاد می‌آوریم و درس‌هایی درباره‌ی «فعل» می‌آموزیم.

نمایشگاه یادگارهای ماندگار

چیزی که از آغاز، نظر بازدیدکنندگان را به خود جلب می‌کند، تابلوها و تندیس‌هایی است که به گونه‌ای بسیار جالب در فضای سبز محوطه و در لابه‌لای درختان نصب شده‌اند. هریک از آن‌ها نوشته‌هایی را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار می‌دهد.

گروهی از بازدیدکنندگان، قدم زنان به تماشای تابلوها و تندیس‌ها می‌پردازند؛ مانند ما آن‌ها همراه می‌شویم و در این درس مطالب عربی سال اول را با هم مرور می‌کنیم.

اسم: مذکر - مؤنث
علامت مؤنث: ة
الجنة - يوم - شجرة - الحق - آية

مذکر و مؤنث

اسم اشاره

هذا - هذه : اسم‌های نزدیک
ذلك - تلك : اسم‌های دور
هذا - ذلك : اسم‌های مذکر
هذه - تلك : اسم‌های مؤنث
هذان - هذين : مثنای مذکر
هاتان - هاتين : مثنای مؤنث
هؤلاء - أولئك : اسم‌های جمع

تلك الجنة.
ذلك فضل الله.

هذا صراطٌ مستقيمٌ.
لا تقربا هذه الشجرة.

ادوات استفهام

- ما = چه، چیزی؟

- مَنْ = چه کسی؟

- أين = کجا

- در جواب «هل» از «نعم» یا «لا» استفاده می‌کنیم.

- در جواب «أین» از کلماتی مانند: «تحت، فوق، جنب، امام، خلف، علی، فی» استفاده می‌کنیم.

هل أنت ذهبتَ؟
أین بقیةُ الله؟
مَنْ المؤمن؟
ماهذا؟

مفرد، مثنی، جمع

مفرد: یک نفر، یک چیز: ایمان، مؤمن، مریم
مثنی: دونفر، دوچیز: عالمان، مسلمین
جمع: بیش از دونفر: مؤمنون، مسلمات، کُتب

جمع

جمع مذکر سالم: ون-ین : عالمون، سامعین
جمع مؤنث سالم: ات : مؤنثات، اطلاعات
جمع مکسر: عُقلاء، شُهَداء

انواع کلمه

کلمه: اسم - فعل - حرف
اسم: معمولاً همراه «ال» یا «تنوین»
هذا کتابٌ مصدَّقٌ.
خلق اللهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ.^۱

۱- آیاتی که در شهر تماشا مورد استفاده قرار می‌گیرد، تنها به عنوان شاهی بر موارد خوانده شده آمده است. بنابراین ترجمه‌ی این آیات و یا حفظ کردن معانی کلمات آن مورد تأکید نیست!

ضمير

هُوَ	هِيَ
هُمَا	هُمَا
هُمْ	هُنَّ
أَنْتَ	أَنْتِ
أَنْتُمَا	أَنْتُمَا
أَنْتُمْ	أَنْتُنَّ
أَنَا	نَحْنُ

غائب

مخاطب

متكلم

ماضي

ذَهَبَ	ذَهَبَتْ
ذَهَبَا	ذَهَبَتَا
ذَهَبُوا	ذَهَبْنَ
ذَهَبْتِ	ذَهَبْتِ
ذَهَبْتُمَا	ذَهَبْتُمَا
ذَهَبْتُمْ	ذَهَبْتُنَّ
ذَهَبْتُ	ذَهَبْتِ

غائب

مخاطب

متكلم

مضارع

يَذْهَبُ	يَذْهَبُ
يَذْهَبَانِ	يَذْهَبَانِ
يَذْهَبُونَ	يَذْهَبْنَ
يَذْهَبُ	يَذْهَبُ
يَذْهَبَانِ	يَذْهَبَانِ
يَذْهَبُونَ	يَذْهَبْنَ
يَذْهَبُ	يَذْهَبُ

غائب

مخاطب

متكلم

تَمَارِين

التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ

هل ...؟

با توجه به متن درس، دور پاسخ درست خط بکشید:

- ۱ - هل أمر القاضي بجمع الحطب؟ نعم لا
۲ - هل سرق الرجل المكارأ الأموال؟ نعم لا
۳ - هل ظهر المكارأ وافتضح المكارأ؟ نعم لا

من ...؟

با توجه به متن درس، پاسخ درست را با علامت × مشخص کنید:

۱ - من سأل: أيتها الشجرة: من سرق الأموال؟

الرجل الساذج

القاضي

۲ - من خاف و خرج من داخل الشجرة؟

الرجل

القاضي

۳ - من قال نذهب و نأخذ الأموال؟

الرجل المكارأ

الرجل الساذج

التَّمْرِينُ الثَّانِي

هر یک از فعل‌های زیر را به فعل فارسی معادل آن (ترجمه‌ی فارسی آن) وصل کنید. با دقت کردن در معادل فارسی فعل‌ها، درمی‌یابیم که همگی آن‌ها بر زمان گذشته (ماضی) دلالت دارند:

سَرَقَ	رفت	رسیدند	یافتند	خَافَ
قَالَ				وَصَلَا
وَجَدَا	گفت	گرفت	آمد	طَلَبَ
قَبِلَ				سَأَلَ
سَمِعَ	شنید	دزدید	پرسید	جَاءَ
خَرَجَ	خارج شد	ترسید	دستور داد	دَهَبَ
أَخَذَ				أَمَرَ

الْتَّمَرِينَ الثَّلَاثُ

اسم‌های زیر عیناً از آیات قرآن کریم استخراج شده‌اند، هر یک از آن‌ها را در جای مناسب خود در جدول زیر قرار دهید؛ سپس، مفرد آن‌ها را بنویسید:

مُفْلِحُونَ، مُصْلِحُونَ، صَالِحَات، خَاشِعِينَ، جَنَّات، أَسْمَاء، أَيَّام، مَسَاجِد، مُشْرِكِينَ، مُخْلِصُونَ، آیات، بُيُوت، مُحْسِنِينَ، ظُلُمَات

مفرد	جمع مکسر	جمع مؤنث سالم	جمع مذکر سالم
مُفْلِح	—	—	مُفْلِحُونَ ...

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

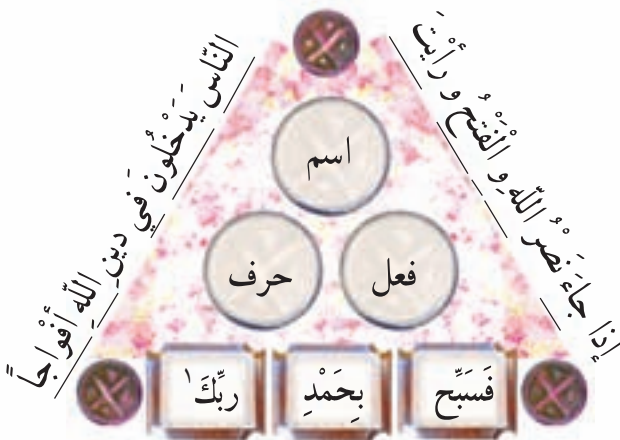
با توجه به رمز جدول که ترکیب «الدَّرْسُ الْأَوَّلُ» است، افعال مورد نظر را در متن درس پیدا کنید و در خانه‌های جدول بنویسید (با در نظر گرفتن معادل فارسی این افعال در می‌یابیم که همگی آن‌ها «ماضی» هستند):

		ا		۱
	ب	ل	ط	۲
		د		۳
		ر		۴
		س		۵
		ا		۶
		ل		۷
		أ		۸
		و		۹
		ل		۱۰

- ۱ - گفت
- ۲ - خواست
- ۳ - یافتند (دو نفر)
- ۴ - دزدید
- ۵ - به دست آوردند (دو نفر)
- ۶ - ترسید
- ۷ - قبول کرد
- ۸ - دستور داد
- ۹ - رسیدند (دو نفر)
- ۱۰ - دانست

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

کلماتی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، به دایره‌ی مربوط به آن‌ها وصل کنید:

۱- چون یاری خداوند و پیروزی فرا رسد و ببینی که مردم دسته دسته در دین خدا درمی‌آیند، پس به ستایش پروردگارت

نیایش کن.

الدَّرَاسَاتُ الْقُرْآنِيَّةُ

در هر یک از آیات زیر، کلمه‌ای حذف شده است که شما در متن درس با آن آشنا شده‌اید. کلمه‌ی مورد نظر را با توجه به معنی آیه در جای خود قرار دهید:

أَمْرَ - عِلْمَ - كَثِيرَةَ

۱- ﴿كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً... بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ بقرة / ۲۴۹

(چه بسا گروه اندکی که به اذن خداوند بر گروه بسیاری غلبه کردند)

۲- ﴿قُلْ ... رَبِّي بِالْقِسْطِ﴾ أعراف / ۲۹

(بگو پروردگرم به عدالت امر کرده است)

۳- ﴿قَدْ ... كُلُّ أَنْسٍ مَشْرَبُهُمْ﴾ أعراف / ۱۶۰

(هر گروه آبشخور خویش را شناخت)

در تمرین قبل، کلماتی را در جای خالی آیات نوشتید. اکنون هم خانواده‌ی آن کلمه‌ها را در آیات زیر پیدا کنید و زیر آن‌ها خط بکشید:

أَمْرَ ﴿شَاوِرُهُمْ فِي الْأَمْرِ﴾ (آل عمران / ۱۵۹) - کار

عِلْمَ ﴿اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ (بقرة / ۹۵) - آگاه

كَثِيرَةَ ﴿أَذْكَرُ رَبِّكَ كَثِيرًا﴾ (آل عمران / ۴۱) - بسیار

۱- در کارها با ایشان مشورت کن.

۲- خداوند به [حال] ستمکاران آگاه است.

۳- پروردگارت را بسیار یاد کن.